

033. Negende Groot Nederlands Dictee van het Davidsfonds

(auteur: Aurel Sercu)

Preselectie voor de junioren (3e graad secundair onderwijs)

Deel 1. Meerkeuzetoets (Van elke groep woorden of woordgroepen was er slechts één juist gespeld.)

1. cosmetisch – kosmopolitisch – kosmonaut
2. een middeleeuwse kathedraal – achttiende-eeuwse architectuur – tussenbeide komen
3. woordeloze communicatie – vreugdeloze taferelen – gedachteloos tv-kijken
4. carrousel – carrosserie – carrièreperspectief – cartoonist
5. kudde-instinct – cassettebandje – secondewijzer
6. faiencetegel – naïeveling – Oekraïens – mozaïekvloer
7. mee-eters – na-apen – geëtiketteerd – diarreeaanval
8. gelobbyd – gehockeyd – gemonopolyd – geneuried
9. warempel – waardeoordeel – waaromtrent – een warmwaterkraan
10. hartstikke tof – hardvochtige terechtwijzingen – hartverscheurend weeklagen – hartgrondig verachten
11. foetushouding – familiereünie – classicisme – kannibalisme
12. idyllisch – stilistisch – lilliputachtig – vanille-extract
13. een onwelriekende varkensstal – dat chique driesterrenrestaurant – de sociaaleconomische context – een kant-en-klaarmaaltijd
14. laatje – chocolaatje – karbonaadjes – slaatje – colaatje
15. lager en middelbaar onderwijs – zowel zomerjurken als -blouses – wis- en natuurkunde – wis en waarachtig – land- en tuinbouw

Deel 2. Zoek de fouten. (In de opgave waren een aantal woorden verkeerd gespeld.)

1. Als je als leerling-verpleegster en eerstejaarsstudente ervan uitgaat dat je op die manier in het gevlij kunt komen, dan wordt je gegarandeerd ingepeperd dat dergelijke uitlatingen onbesuisd en compromitterend zijn, om niet te zeggen immoreel en degoutant.
2. Meteorologen hebben becijferd dat door de massale hoeveelheid koolstofmonoxide in de atmosfeer en het broeikaseffect de gemiddelde temperatuur nabij de noordpool in die periode met bijna een halve graad Celsius gestegen is. Milieuactivisten hebben er ons trouwens al meer dan eens attent op gemaakt dat volgens zoölogen de pinguïns op Antarctica er het noorden bij verliezen en er gedesoriënteerd bij lopen.
3. Ik ben het niet die vindt dat de bewering dat het merendeel van de verontrustende bendeoorlogen in het verpauperde stadscentrum toe te schrijven is aan de apathie van de autoriteiten, larie en apekool is.
4. Sommige jongvolwassenen richtten tijdens de anti-Amerikaanse manifestatie, die geleidelijk aan ontaardde in zinloze vernielzucht, een ware ravage aan. Een agressieve snoodaard beroofde op uiterst gewelddadige wijze een buitenissig geklede dame onmeedogend van haar sieraden nadat hij haar tot bloedens toe afgetroefd had.

5. Die quizmaster met al zijn kapsones ambieerde een carrière in de showbizz, maar dat liep faliekant af. Hij trachtte vervolgens tevergeefs zijn imago bij te schaven door middel van enkele derderangsrollen in kitscherige horror- en dito pornofilms, maar ook dat werd een fiasco.
6. De halsstarrig loochenende hordeloper zou sowieso onherroepelijk gediskwalificeerd geweest zijn wegens amfetaminegebruik, maar de achtste finale werd in extremis geannuleerd.
7. Onlangs werd ergens in Midden- of Zuid-Amerika een volksstam ontdekt waarvan volgens antropologen de verhouding tussen geboorte- en sterftcijfer de voorbije decennia nagenoeg ongewijzigd moet zijn gebleven.
8. Beeldt u zich even in dat u boeddhistische gasten uitnodigt op een soupertje. Dan weet u toch dat u bepaalde spijzen beter niet opdient, tenzij u per se wenst op gênante wijze in diskrediet gebracht te worden.
9. Met weidse gebaren distantieerde de mediageile pacifist zich ten aanschouwen van de applaudisserende menigte teatraal en met veel retoriek van het neofascistische gedachtegoed.
10. De immens populaire ex-kampioen skiede op het einde van de langeafstandstocht in perfect aerodynamische houding en in een sneltreinvaart de laatste glooiingen af, maar belandde spectaculair tegen een pyloon van de hoogspanningsleiding.